

Ministerie van Defensie

Kerngegevens Defensie

Feiten en cijfers

Inhoud

De Nederlandse krijgsmacht	3	Personeel	26
<i>Defensie beschermt wat ons dierbaar is.</i>	3		
<i>Hoofdtaken krijgsmacht</i>	3	Financiën	27
<i>Internationale operaties</i>	4		
<i>Inzet militaire bijstand voor nationale operaties in 2016 en eerste helft 2017</i>	5	Factsheets	28
<i>Beschikbare capaciteiten voor nationale operaties</i>	6	<i>Overzicht militaire inzet 2017</i>	28
Het ministerie van Defensie	8		
<i>Bestuursstaf</i>	8		
<i>Koninklijke Marine</i>	10		
<i>Koninklijke Landmacht</i>	12		
<i>Koninklijke Luchtmacht</i>	14		
<i>Koninklijke Marechaussee</i>	16		
<i>Defensie Ondersteuningscommando</i>	18		
<i>Defensie Materieel Organisatie</i>	20		
Materieelprojecten	23		
Defensielocaties	25		

Deze brochure is een uitgave van:

Ministerie van Defensie
Directie Communicatie

Vormgeving:

X-Media | Mediacentrum Defensie | Den Haag

Fotografie:

Mediacentrum Defensie | Den Haag

De Nederlandse krijgsmacht

Defensie beschermt wat ons dierbaar is.

Wij zijn Defensie. Onmisbaar in een wereld vol onrust. We beschermen wat ons Nederlanders dierbaar is. We strijden voor een wereld waarin mensen in vrijheid en veiligheid kunnen leven. Omdat we ervan overtuigd zijn dat ieder mens dat verdient. Dat is onze missie en daarvoor gaan we op missie.

Zolang er oorlog, onrust, conflicten, piraterij en terreur in de wereld zijn, is de krijgsmacht hard nodig.

Hoofdtaken krijgsmacht

In het licht van de bepalingen van de Grondwet en de overige in de wet vastgelegde taken van de krijgsmacht hanteert Defensie de volgende drie hoofdtaken:

- Bescherming van het eigen en het bondgenootschappelijk grondgebied, met inbegrip van het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch Gebied.
- Bevordering van de internationale rechtsorde en stabiliteit.
- Ondersteuning van civiele autoriteiten bij rechtshandhaving, rampenbestrijding en humanitaire hulp, zowel nationaal als internationaal.

Dagelijks voeren militairen deze taken uit in binnen- en buitenland. Jaarlijks worden duizenden Nederlandse militairen en burgers (mannen en vrouwen) ingezet voor vredesmissies in het buitenland.

Internationale operaties

De marine, landmacht, luchtmacht en marechaussee zetten zich wereldwijd in voor vrede en veiligheid. Defensie neemt deel aan de volgende missies:

Mali-Minusma

De Verenigde Naties (VN) proberen de veiligheid en stabiliteit in Mali te herstellen. Dit gebeurt met de Multidimensional Integrated Stabilisation Mission in Mali (Minusma). Nederland levert een belangrijke bijdrage aan deze VN-missie. Het gaat om zo'n 250 militairen op de grond. Zij ondersteunen de missie door het verzamelen, verwerken en interpreteren van inlichtingen.

Afghanistan-Resolute Support

Nederland levert sinds januari 2015 100 militairen voor de NAVO-missie Resolute Support. Met deze inzet leveren de militairen een bijdrage aan het verder opbouwen van leger en politie, zodat zij op langere termijn de veiligheid kunnen handhaven in het land. De militairen zijn werkzaam als adviseur en trainer, medisch specialist, force protection, logistiek ondersteuner of stafofficier. Ze worden ingezet vanaf Mazar-e-Sharif in het noorden van Afghanistan en het hoofdkwartier in Kabul.

Midden-Oosten

Vanaf begin 2018 zullen wederom 4 F-16's plus 2 reservetoestellen beschikbaar worden gesteld voor luchtaanvallen in de strijd tegen ISIS. Tot en met eind 2017 leverde Nederland een Force Protection detachement voor de beveiliging van de Belgische F-16 eenheid in het Midden-Oosten. Vanuit Koeweit zorgde een KDC-10 tankervliegtuig tot eind 2017 voor het in de lucht bijtanken van vliegtuigen in de strijd tegen ISIS. In het vierde kwartaal van 2017 is ook een C-130 Hercules transportvliegtuig ingezet voor het vervoer van materieel en personeel in het missiegebied. Daarnaast ondersteunen Nederlandse militairen Iraakse en Koerdische strijdkrachten met training en advies. Tevens verzorgt een kleine eenheid vanuit Forward Support Element Mirage de logistieke ondersteuning voor missies in deze regio, met name de inzet van Vessel Protection Detachments (VPD). Deze VPD's worden ingezet voor het bewaken van schepen tegen piraterij.

Somalië en Atalanta

Verschillende schepen van de Koninklijke Marine zijn in 2017 ingezet voor de antipiraterij-operatie voor de kust van Oost-Afrika, operatie Atalanta van de Europese Unie. De marineschepen moesten de veiligheid langs de scheepvaartroutes bij Somalië vergroten en piraterij op zee ontmoedigen en verstoren. Los van operatie Atalanta, kan Den Haag zeer kwetsbare en grote Nederlandse zeetransporten bescherming bieden tegen Somalische piraten, door op een deel van de route militaire beveiligingsteams mee te laten gaan, de zogenoemde Vessel Protection Detachments.

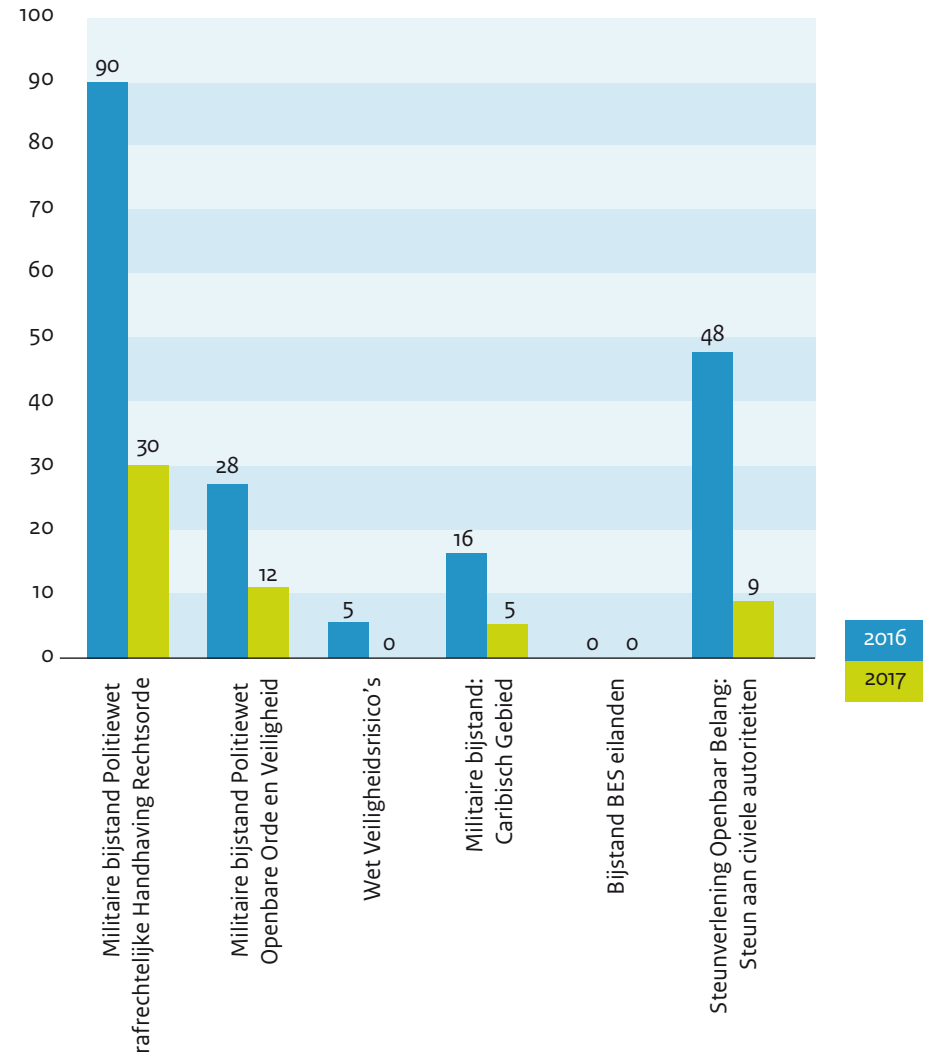
Balkan, Afrika, Midden-Oosten

Defensie doet ook mee aan diverse missies van de Europese Unie, NAVO en de Verenigde Naties op de Balkan, in Afrika, Azië en het Midden-Oosten.

Inzet militaire bijstand voor nationale operaties over 2016 en eerste half jaar van 2017

Totaal aantal keren ingezet voor militaire bijstand of steun:

Beschikbare capaciteiten voor nationale operaties

De bijdrage van Defensie aan nationale taken is te verdelen in vier groepen:

Structurele inzet ter ondersteuning van civiele autoriteiten op grond van wetgeving en formele afspraken

- Kustwacht Nederland
- Kustwacht Caribisch Gebied
- Explosievenopruiming
- Luchtruimbewaking (Air Policing/Renegade)
- Berging en identificatie van vermiste (oorlogs)slachtoffers
- Search and Rescue

Inzet door de Koninklijke Marechaussee voor taken op grond van de Politiewet 2012

- Beveiliging van het Koninklijk Huis
- Beveiliging burgerluchtvaart
- Beveiliging waardetransporten van De Nederlandse Bank
- Grensbewaking
- Mobiel Toezicht Veiligheid
- Politietaak Schiphol en andere luchthavens
- Mobiele Eenheid
- Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten
- Bijzondere Bijstandseenheden

Gegarandeerde capaciteiten op basis van de afspraken Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking (ICMS)

- Defensie liaisons: militair adviseurs in iedere veiligheidsregio
- Detachement van drieduizend militairen
- Een Defensiecomplex per provincie voor de tijdelijke opvang van grote hoeveelheden personen nabij rampenterrein

- EOD-teams inclusief gerobotiseerde ruimingsmiddelen
- Maritiem EOD-duikteam
- Constructie-eenheid, inclusief technische adviescapaciteit
- Een vouwbrug voor noodbruggen en noodvlotten
- Geneeskundige hulpposten voor triage en eerstelijns hulp
- Calamiteiten hospitaal
- Ziekenauto's
- Stafcapaciteit voor aansturing van operaties bij rampen en crises
- Rups- en wielvoertuigen voor de evacuatie van burgers binnen rampgebieden
- Eenheid voor de bewaking en beveiliging van objecten en gebieden
- Schepen van de wacht voor de bescherming van havens en vaarroutes
- Back-up voorzieningen voor ondersteuning van bestuurlijke en/of operationele centra in geval van uitval van bestaande verbindingsmiddelen
- Mobiele grondradarsystemen voor bewaking van objecten en gebieden
- Kleine onbemande vliegtuigen voor de bewaking en beveiliging van objecten en gebieden
- Samengestelde eenheden voor de bescherming van havens
- CBRN Responsteam Advies en Assistentie
- CBRN Responsteam Detectie, Identificatie en Monitoring
- CBRN Ontsmettingscapaciteit

Overige capaciteiten op grond van beschikbaarheid zoals:

- Luchttransport
- Defensie Duikgroep
- Blushelikopters
- Brandweereenheden
- Gewonden luchttransport

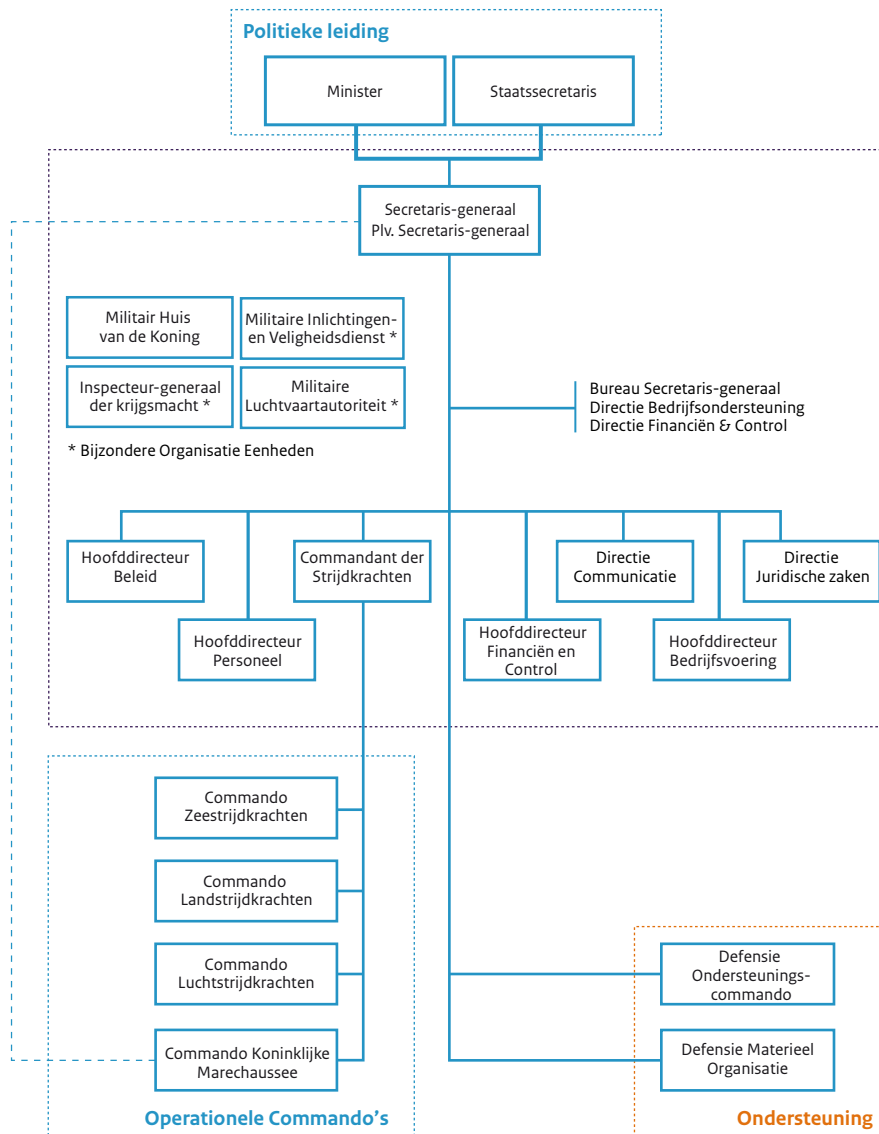

Het ministerie van Defensie

Het ministerie van Defensie bestaat uit zeven Defensieonderdelen: de Bestuursstaf, vier operationele commando's en twee ondersteunende Defensieonderdelen. De Bestuursstaf is verantwoordelijk voor het maken van beleid voor de gehele Defensieorganisatie. De operationele commando's zijn verantwoordelijk voor de inzet en gereedstelling van militaire eenheden. De Defensie Materieel Organisatie en het Defensie Ondersteuningscommando ondersteunen de Defensieonderdelen bij de uitvoering door het leveren van producten en diensten.

Bestuursstaf

De Bestuursstaf ondersteunt de minister bij de besturing van de organisatie en adviseert haar als lid van het kabinet. Vanuit de Bestuursstaf stuurt de Commandant der Strijdkrachten (CDS) - de belangrijkste militaire adviseur van de minister - de commandanten van de zee-, land- en luchtmacht rechtstreeks aan. De secretaris-generaal (SG) is de hoogste ambtenaar van het ministerie en is gemandateerd Korpsbeheerder van de Koninklijke Marechaussee. De plaatsvervangend secretaris-generaal geeft leiding aan de Bestuursstaf. De Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (IGK) neemt vanwege zijn rol een onafhankelijke positie in, maar valt administratief ook onder de Bestuursstaf, net als de MIVD, de MLA en het MHK.

De Bestuursstaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- Bureau Secretaris Generaal (BSG)
- Defensiestaf (CDS)
- Directie Bedrijfsondersteuning BS (DBO BS)
- Directie Communicatie (DCo)
- Directie Financiën & Control (DF&C BS)
- Directie Juridische Zaken (DJZ)
- Hoofddirectie Beleid (HDB)
- Hoofddirectie Bedrijfsvoering (HDBV)
- Hoofddirectie Financiën en Control (HDFC)
- Hoofddirectie Personeel (HDP)

Koninklijke Marine

De Koninklijke Marine heeft de beschikking over de volgende belangrijkste eenheden en materieel:

	1	Maritiem Expeditionaire Staf Netherlands Maritime Forces (NLMARFOR)
	4	Luchtverdedigings- en commandofregatten (Zeven Provinciënklasse)
	2	Multipurpose-fregatten (Karel Doormanklasse)
	4	Patrouilleschepen (Hollandklasse)
	4	Onderzeeboten (Walrusklasse)
	2	Landing Platform Docks
	1	Joint Support Ship
	6	Mijnenbestrijdingsvaartuigen (Alkmaarklasse)
	1	Torpedowerkschip
	2	Hydrografische opnemingsvaartuigen
	1	Ondersteuningsvaartuig in het Caribisch Gebied
	1	Defensie Duikgroep
	5	Duikvaartuigen

Korps Mariniers

- 2 Marine Combat Groups (MCG, voorheen mariniersbataljons). Een MCG bestaat uit een staf en 6 squadrons.
- 1 Surface Assault and Training Group (SATG, Amfibisch Opleidingscentrum), levert snelle, wendbare vaartuigen ter ondersteuning van de inzet van de Nederlandse krijgsmacht.
- Netherlands Maritime Special Operations Forces (NLMARSOF), bestaat uit 3 squadrons en een ondersteunend element. Het Maritime Counter Terrorism Squadron (M-squadron) is gespecialiseerd in contraterreur-operaties in het binnenland, het Conventional Squadron (C-squadron) bestaat uit Mountain Leaders en kikkvorsmannen en is m.n. inzetbaar voor (maritieme) speciale operaties in het buitenland, op en vanuit zee. Het Training Squadron (T-squadron) leidt nieuwe MARSOF-operators op en verzorgt de trainingen van het M-squadron en C-squadron.
- Mariniers Squadron Caribisch Gebied (inclusief bootpeloton), belast met de verdediging van het Nederlands Koninkrijk en het handhaven van veiligheid in de regio
- Seabased support group: leveren van tweedelijns maritiem operationele logistiek aan operationele marinierseenheden
- De Marinierskapel, een harmonieorkest van 53 geselecteerde beroepsmusici
- Het Korps Mariniers beschikt over een groot, actief reservistenbestand als aanvulling op de operationele eenheden.
- Tamboers en Pijpers, voor muzikale ondersteuning van militair ceremonieel

De belangrijkste eenheden van de Koninklijke Marine en hun thuisbasis zijn:

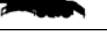
- Commando Zeestrijdkrachten in Den Helder
- Maritiem Hoofdkwartier in Den Helder
- Admiraal BENELUX in Den Helder
- Staf Netherlands Maritime Force in Den Helder
- Vlooteenheden (schepen) in Den Helder
- Eenheden van het Korps Mariniers in Den Helder, Doorn, Rotterdam, Texel, Curaçao, Aruba en Sint Maarten
- Dienst der Hydrografie in Den Haag
- Commandant der Zeemacht in het Caribisch Gebied op Curaçao, Sint Maarten en Aruba
- Directie Materiële Instandhouding in Den Helder
- Defensie Duikgroep in Den Helder

Koninklijke Landmacht

De Koninklijke Landmacht beschikt over een grote diversiteit aan uitrustingsstukken. De operationele eenheden van de Koninklijke Landmacht beschikken onder andere over de volgende uitrustingsstukken:

	18	PzH2000 Pantserhouwitzers	
	7	M577 gepantserde commandorupsvoertuigen (uitfasering loopt)	
	141	CV9035N pantserrupsgevechtsvoertuigen	
	78	GILL Medium Range Anti Tank Wapensystemen (MRAT)	
	18	Fennek wielvoertuigen met FIM-92A Stinger	
	299	Fennek wielvoertuigen	
	75	Bushmaster wielvoertuigen	
	20	Fuchs wielvoertuigen	
	22	mortieren 120 mm	
	89	mortieren 81 mm	
	8	mortieren 60 mm	
	83	Boxer groot pantserwielvoertuig (commandopost, gewondentransport, genie, vracht) *	
	84	YPR gepantserde rupsvoertuigen (commandopost, gewondentransport, genie, vracht) *	
	104	Motorfietsen KTM	
	35	Ondersteunende tanks (leopard2 berging/leopard 1 genie/leopard 1 bruglegger)	
	492	Scania Wissel Laadsystemen (WLS)	
	104	Trekker Opleggercombinaties (TROPCO)	
	circa 2400	Vrachtwagens DAF algemeen *	
	176	Luchtmobiele Speciale Voertuigen & Quads	
	7	Inlichting- en verkenningssystemen (25 Raven RQ11B NLD MUAS en 2 ScanEagle)	
	3	Patriot Fire Units (20 launchers)	
	2	NASAMS Platoons (6 launchers)	
	circa 2500	Mercedes Benz (290 en 290 CDI) **	

* aantal zal afnemen, want deze voertuigen faseren uit.
 ** aantal gaat veranderen door vervanging i.h.k.v. het project Defensiebrede Vervanging Operationele Wielvoertuigen.

De belangrijkste eenheden van de Koninklijke Landmacht zijn:

- Hoofdkwartier Eerste Duits-Nederlandse Legerkorps in Münster (Duitsland) met Communications & Information Systems Battalion in Eibergen
 - 11 Luchtmobiele Brigade in Schaarsbergen en Assen met onder andere:
 - 11 Infanteriebataljon Garderegiment Grenadiers en Jagers
 - 12 Infanteriebataljon Regiment van Heutsz
 - 13 Infanteriebataljon Regiment Stoottroepen Prins Bernhard
 - 11 Luchtmobiele Brigade in Schaarsbergen maakt deel uit van de Duitse Division Schnelle Kräfte (DSK)
 - 13 Lichte Brigade in Oirschot met onder andere:
 - 17 Pantserinfanteriebataljon Garderegiment Fuseliers Prinses Irene
 - 42 Pantserinfanteriebataljon Regiment Limburgse Jagers
 - 42 Brigade Verkenningsskadron Regiment Huzaren Van Boreel
 - 41 Geniebataljon
 - 43 Gemechaniseerde Brigade in Havelte met onder andere:
 - 44 Pantserinfanteriebataljon Regiment Infanterie Johan Willem Friso
 - 45 Pantserinfanteriebataljon Regiment Infanterie Oranje Gelderland
 - 43 Brigade Verkenningsskadron Regiment Huzaren Van Boreel.
 - 11 Geniebataljon
- 414 Tankbataljon; een Duits bataljon onder bevel gesteld van 43 Gemechaniseerde Brigade. De 43 Gemechaniseerde Brigade maakt deel uit van de Duitse 1^e Pantserdivisie.
- Operationeel Ondersteuningscommando Land in Apeldoorn (met 20 locaties in het land) met onder andere:
 - 101 Communicatie & Informatie Systemen bataljon
 - 101 Geniebataljon
 - 400 Geneeskundig bataljon
 - Vuursteuncommando
 - Joint ISTAR Commando
 - Explosieven Opruimingsdienst Defensie
 - Civiel Militair Interactiecommando
 - Bevoorradings- & Transportcommando

- Korps Commandotroepen in Roosendaal
- Staf Commando Landstrijdkrachten in Utrecht
 - Defensie Cyber Commando
- Defensie Grondgebonden Luchtverdedigingscommando in Vredepeel
- Materieellogistiekcommando met staf in Utrecht en diverse locaties in het land
- Opleidings- en Trainingscommando met staf in Amersfoort en diverse opleidingscentra in het land
- Nationale Reserve: 3 infanterie bataljons verdeeld over 3 brigades

Koninklijke Luchtmacht

De Koninklijke Luchtmacht heeft de beschikking over de volgende operationele eenheden en materieel:

Jachtvliegtuigen

(Leeuwarden, Volkel, Tucson Air Force Base USA, Edwards AFB USA)

 61 F-16 jachtvliegtuigen

 2 F-35 jachtvliegtuigen

Transportvliegtuigen (Eindhoven)

 2 KDC-10 transport- en tankervliegtuigen

 4 C-130 Hercules transportvliegtuigen

 1 Gulfstream G-IV

 2 Dornier 228-212 kustwachtvliegtuigen
(locatie: Schiphol-Oost)

Trainingsvliegtuigen (Woensdrecht)

 13 PC-7 Pilatus

Helikopters (Defensie Helikopter Commando)

28 Apache gevechtshelikopters
(20 in NL, 8 in Fort Hood USA)

17 Chinook zware transporthelikopters
(13 in NL, 4 in Fort Hood USA)

12 Cougar middelzware transporthelikopters (tot 2023)

20 NH90 maritieme helikopters
(deel moet nog instromen)

Vliegeropleidingen (Verenigde Staten)

Helikoptervliegeropleiding op legerbasis Fort Rucker
(Alabama)

302 Squadron Helikoptertrainingen Apache en Chinook
Ford Hood (Texas)

Jachtvliegeropleiding op Sheppard Air Force Base
(Arizona)

F-16 vliegeropleiding Tucson Air Force Base
(Arizona)

Operationele Test- en Evaluatie F-35 op Edwards Air
Force Base (Californië)

De eenheden van de Koninklijke Luchtmacht zijn:

- Staf Commando Luchtstrijdkrachten (Breda)
- Vliegbasis Leeuwarden, Volkel, Eindhoven en Gilze-Rijen
- Militair luchtvaartterrein Deelen
- Militair Vliegkamp De Kooy (Den Helder)
- Air Operation Control Station (Nieuw Milligen en Schiphol-Oost)
- Koninklijke Militaire School Luchtmacht (Woensdrecht)
- Logistiek Centrum Woensdrecht
- Joint Meteorologische Groep (Woensdrecht)
- Centrum voor Mens en Luchtvaart (Soesterberg, Gilze-Rijen)
- Object Grondverdediging (Leeuwarden, Gilze-Rijen)
- Groep Luchtmacht Reserve (diverse locaties)

Koninklijke Marechaussee

De Koninklijke Marechaussee waakt over de veiligheid van Nederland en het Caribisch gedeelte van het Koninkrijk der Nederlanden. De marechaussee zet zich over de hele wereld in op plaatsen van strategisch belang. Van de Koninklijke paleizen tot aan de buitengrenzen van Europa. Van luchthavens in Nederland tot oorlogs- en crisisgebieden overal ter wereld. Daarnaast treedt de marechaussee op als politie voor alle Defensieonderdelen.

De Koninklijke Marechaussee bestaat uit de volgende eenheden:

- Staf Commandant Koninklijke Marechaussee
- Opleidings- Trainings- en Kenniscentrum Koninklijke Marechaussee
- Landelijk Tactisch Commando

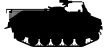
Het Landelijk Tactisch Commando bestaat uit de volgende eenheden:

- Brigade Brabant-Noord/Limburg-Noord
- Brigade Brabant-Zuid
- Brigade Buitenland Missies
- Brigade Caribisch Gebied
- Brigade Den Haag Beveiliging
- Brigade Drenthe-IJsselstreek
- Brigade Grensbewaking
- Brigade Hoog Risico Beveiliging
- Brigade Krijgsmacht en Operationele Ondersteuning
- Brigade Limburg-Zuid
- Brigade Noord-Holland
- Brigade Oostgrens-Midden
- Brigade Oostgrens-Noord
- Brigade Operationele Service & Support
- Brigade Politie en Beveiliging
- Brigade Recherche
- Brigade Scheldestromen
- Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten
- Brigade Toezicht Beveiliging Burgerluchtvaart
- Brigade Veluwe
- Brigade Vreemdelingenzaken
- Brigade Waddengebied
- Brigade Zuid-Holland

Het belangrijkste materieel van de Koninklijke Marechaussee:

Materieel Koninklijke Marechaussee

- 24 YPR-panzers ten behoeve van optreden in hoog geweldsspectrum

- 15 trekkeroplegcombinaties met Mobiel Administratie Centrum voor Mobiel Toezicht Veiligheid

- Gepantserde Toyota's en Mercedes Benz-voertuigen, met 4-wielaandrijving voor missies en beveiligingstaken (aantal ivm veiligheid onvermeld)

- 11 Rigid Hull Inflatable Boats (RHIB's) diverse lengte en doeleinden

- 174 Patrouillemotoren

- 136 Patrouillebussen

- 113 Patrouillevoertuigen

- 80 Terreinvoertuigen patrouille, Amaroks striping

- 30 Terreinvoertuigen leger, Amaroks 'groen'

- 13 Vito's t.b.v. honden

- 7 Vito's t.b.v. Forensische Opsporing

Defensie Ondersteuningscommando

Het Defensie Ondersteuningscommando ondersteunt Defensie met een grote variëteit aan diensten zoals gezondheidszorg, beveiliging, opleidingen, transport, personeelszorg en cateringdiensten. Zowel in Nederland als in het uitzendgebied.

Facilitair, Logistiek en Beveiliging

- Defensie Verkeers- en Vervoersorganisatie
- Facilitair Bedrijf Defensie
- Paresto
- Defensie Bewakings- en Beveiligingsorganisatie
- Financieel Administratie- en Beheerkantoor
- Mediacentrum Defensie
- Bureau Internationale Militaire Sport
- Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek

Personeel & Organisatie Defensie:

- Dienstencentrum Werving en Selectie
- Management Development Groep
- Dienstencentrum Organisatie & Formatie
- Diensten Geestelijke Verzorging
- Dienstencentrum Human Resources
- Dienstencentrum Juridische Dienstverlening
- Dienstencentrum Re-integratie
- Dienstencentrum Personele Zorg
- Dienstencentrum Personeelslogistiek
- Defensie Coördinatie Centrum
- Dienstencentrum Internationale Ondersteuning Defensie

Gezondheidszorgorganisatie

- Eerstelijns Gezondheidszorgbedrijf
- Defensie Tandheelkundige Dienst
- Bijzondere Medische Beoordelingen
- Centraal Militair Hospitaal en Militaire Bloedbank
- Militair Revalidatie Centrum
- Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheid
- Instituut samenwerking Defensie en Relatieziekenhuizen
- Militaire Geestelijke Gezondheidszorg
- Militair Geneeskundig Logistiek Centrum
- Defensie Gezondheidszorg, Opleidings- en Trainingscentrum

Vastgoed

- Defensie Vastgoed Management
- Servicedienst Vastgoed Defensie

Nederlandse Defensie Academie

- Koninklijk Instituut voor de Marine
- Koninklijke Militaire Academie
- Instituut Defensie Leergangen
- Faculteit Militaire Wetenschappen
- Nederlands Instituut voor Militaire Historie
- Expertise Centrum Leiderschap Defensie
- Talencentrum Defensie

Ondersteuningsgroep en Kabinet

- Kabinet
- Bestuursondersteuning
- Directie Planning & Control
- Directie Personeel & Organisatie
- Bedrijfsvoeringondersteuning
- Groep Vraag- en Aanbodmanagement
- Inkoop- en Contractmanagement
- Afdeling Communicatie

Naast de reguliere stafafdelingen bestaat de Directie Bedrijfsvoering ook uit drie bijzondere organisatie-eenheden:

- Centrale Organisatie Integriteit Defensie
- Inspectie Militaire Gezondheidszorg
- Impresariaat Militaire Muziek Krijgsmacht

Defensie Materieel Organisatie

De Defensie Materieel Organisatie (DMO) ondersteunt missies en operaties 24/7. De DMO voorziet de krijgsmacht van het best mogelijke materieel en de informatievoorziening die zij nodig heeft. De DMO bestaat uit civiele medewerkers én militairen van marine, landmacht, luchtmacht en marechaussee. De bundeling van expertises zorgt ervoor dat DMO modern, veilig en kwalitatief hoogwaardig materieel kan leveren. De operationele eenheden kunnen zich zo concentreren op het uitoefenen van hun taken.

Joint IV Commando en Operations

Het Joint IV Commando (JIVC) en Operations (OPS) zijn onderdeel van DMO en vormen samen dé IT-leverancier van Defensie en ketenpartners. Er werken ca. 3.000 mensen verdeeld over diverse locaties in het land. JIVC en OPS zijn verantwoordelijk voor de (door)ontwikkeling, het beheren, aankopen, uitgeven en afstoten van alle IT-middelen die gebruikt worden door Defensie. Voorbeelden zijn communicatiemiddelen op schepen en in voertuigen, bediening van wapensystemen en radars en ook smartphones en tablets als standaard uitrusting van de militair op missie. Maar ook de IT voor kantoor die indirect de taakuitvoering van de krijgsmacht ondersteunen. Bijvoorbeeld standaard werkplekken (50.000 stuks), printers, telefonie en datacenters.

Directie Wapensystemen en Bedrijven

De directie Wapensystemen & Bedrijven voert het wapensysteemmanagement uit, de normstelling van de hoofdwapensystemen. Daarnaast levert de directie kleding, munitie en brand- en bedrijfsstoffen voor de krijgsmacht middels het eigen Kleding- en Persoonsgebonden

Uitrustingsbedrijf, Defensie Munitiebedrijf en Defensie Brand- en Bedrijfsstoffenbedrijf. Wapensystemen & Bedrijven is verder verantwoordelijk voor het beheersen van de prestaties van het materieel, zodat het duurzaam beschikbaar blijft met een focus op veiligheid, inzetbaarheid, betaalbaarheid en waardebehoud de hele levensduur lang. Zij ondersteunt materieel en gerelateerde IT-projecten en adviseert over de instandhouding van materieel. Ook wordt geïnvesteerd in kennis en innovatie en in internationale samenwerking.

Directie Projecten

De directie Projecten is verantwoordelijk voor de materieelprojecten van Defensie. Samen met technici, inkopers en gebruikers wordt het benodigde nieuwe materieel gerealiseerd. De projecten omvatten zowel ontwikkeling, aanschaf en invoering van nieuw materieel als ook de projectmatige afstoting van overtollig materieel. Dit kan gaan om grote projecten zoals F-35, fregatten of helikopters of om de aanschaf van handvuurwapens, voertuigen en radarapparatuur.

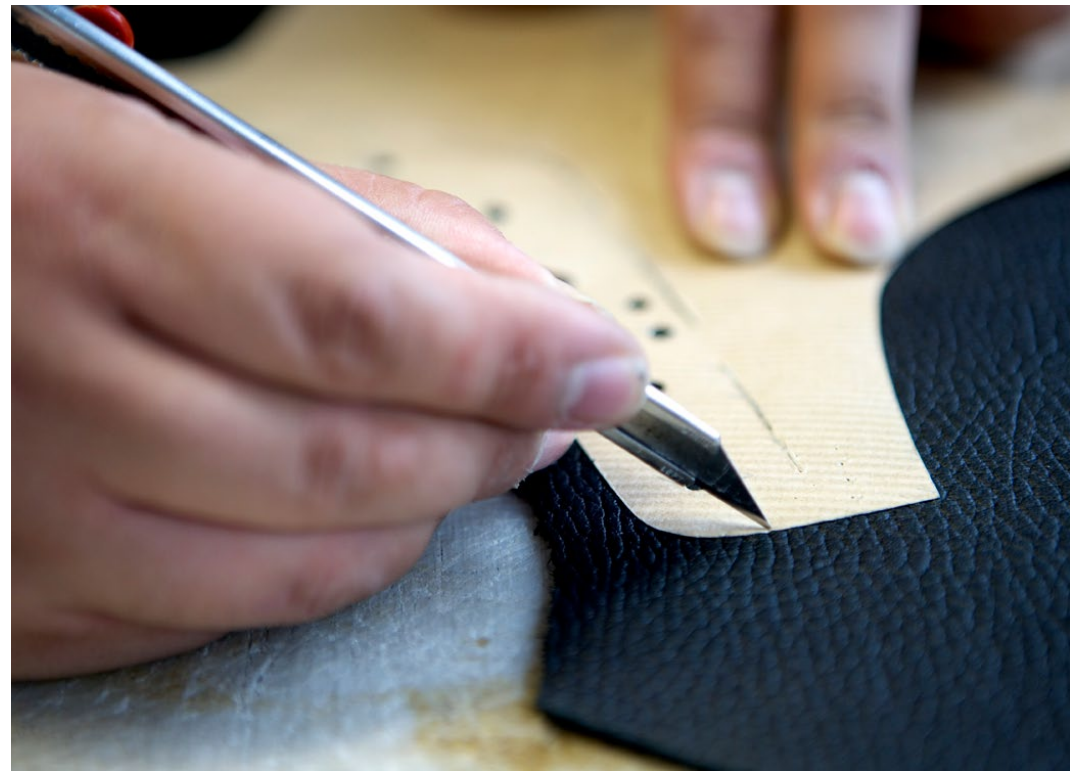
Directie Inkoop

De inkopers en contractmanagers bij directie Inkoop sluiten contracten af, die de krijgsmacht voorzien van nieuwe (wapen)systemen, IT, kleding, uitrusting, brandstof en munitie. Zij werken in multifunctionele teams en adviseren in het hele proces van behoeftestelling tot contract. Ze doen dit met oog voor ontwikkelingen in de markt en activiteiten van internationale partners, gebaseerd op integriteit en rechtmatigheid, met een focus op doelmatigheid. Ook houdt Inkoop toezicht op de realisatie van projecten bij

de leveranciers. Als Defensie geen gebruik meer maakt van materieel, dan moet dat op een correcte manier worden afgevoerd of verkocht. Verkoop van overtollig materieel is ook een verantwoordelijkheid van Inkoop.

Het Kleding- en Persoonsgebonden Uitrustingsbedrijf

Het Kleding- en Persoonsgebonden Uitrustingsbedrijf (KPU) levert kleding en persoonsgebonden uitrusting aan alle militairen en burgermedewerkers, die dit nodig hebben voor hun taakbeoefening. Ook voorziet het KPU-bedrijf in ceremoniële tenues tijdens speciale gelegenheden. Dankzij kennis van militair optreden in combinatie met de ontwikkelingen in de markt kan het KPU-bedrijf de dienstverlening aanpassen aan de adaptieve krijgsmacht.

Het Munitiebedrijf

Het Munitiebedrijf is verantwoordelijk voor de opslag en de distributie van alle munitie binnen de krijgsmacht. Daarmee is het leverancier van alle soorten munitie voor alle Defensieonderdelen, van kogels tot raketten voor grote wapensystemen. Zij zorgen ervoor dat munitie tijdig en veilig wordt opgeslagen en in de juiste hoeveelheden wordt geleverd. Het eigen kenniscentrum voor Wapensystemen en Munitie is gespecialiseerd in het uitvoeren van beproevingen van wapens, wapensystemen en munitie, zoals mijnen, explosieven en munitie van klein, midden- en groot kaliber. Ook beantwoorden zij vragen van technische aard.

Het Brand- en Bedrijfsstoffenbedrijf

Overall waar de krijgsmacht oefent of missies uitvoert met schepen, vliegtuigen, voertuigen en wapensystemen is er behoefte aan brandstof en andere bedrijfsstoffen. Het Brand- en Bedrijfsstoffenbedrijf (DBBB) zorgt hiervoor en levert alle Defensielocaties in Nederland brandstof, oliën, smeermiddelen, chemicaliën en andere onderhoudsmiddelen. Het DBBB bestaat uit de Afdeling Brand- en Bedrijfsstoffen (assortimentsmanager), het Kenniscentrum Brand- en Bedrijfsstoffen (chemisch/technologisch expertisecentrum en normsteller) en de Defensie Pijpleiding Organisatie (voor ondergronds transport van kerosine naar militaire en commerciële vliegvelden in Nederland en Noord-Europa).

Ondersteunende eenheden

- Directie Financiën & Control
- Bestuur & Bedrijfsvoering
- Personeel & Organisatie
- Kabinet van de Directeur Defensie Materieel Organisatie

Materieelprojecten

Projecten Zeestrijdkrachten in realisatie

Projectomschrijving	Projectvolume	Raming uitgaven in € mln						Fasering t/m
		t/m 2017	2018	2019	2020	2021	2022	
ESSM Block 2: deelname aan internationale productie	27,7	2,1	2,2	2,4	1,8	1,8	1,8	2033 e.v.
Instandhouding Goalkeeper	34,6	33,9	0,7					2018
Instandhouding Walrusklasse onderzeeboten	89,1	56,4	5,0	5,2	5,2	4,3	7,6	2023
Instandhoudingsprogramma Luchtverdedigings- en Commandofregatten (IP LC-fregatten)	178,9	44,2	38,9	26,9	14,4	14,3	15,4	2024
Maritime Ballistic Missile Defence (MBMD)	130,5	114,6	3,8	7,1	5,0			2020
Midlife upgrade BV206D (MLU BV206D)	33,0	24,2	8,1	0,7				2019
Verbetering MK48 torpedo	151,9	63,2	16,0	16,3	18,9	19,2	18,3	2022

Projecten Landstrijdkrachten in realisatie

Projectomschrijving	Projectvolume	Raming uitgaven in € mln						Fasering t/m
		t/m 2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Army Ground Based Air Defence System (AGBADs)	133,4	129,5	3,4				0,4	2022
Groot Pantserwielvoertuig (GPW, Boxer), productie	805,7	786,7	8,8	10,2				2019
Patriot vervanging COMPATRIOT	39,2	29,5	8,9	0,7				2019
PRECISION GUIDED MUNITION	57,4	29,2	10,4	17,9				2019
Verlenging levensduur Patriot	103,2	4,2	10,1	12,5	17,8	17,7	29,4	2025
Vervanging brugleggende tank	62,4	8,7	3,4	29,9	20,4			2020

Projecten Luchtstrijdkrachten in realisatie

Projectomschrijving	Projectvolume	Raming uitgaven in € mln						Fasering t/m
		t/m 2017	2018	2019	2020	2021	2022	
AH-64D block II upgrade	120,7	69,6	15,8	11,6	12,1	1,9		2023
AH-64D verbetering bewapening	40,1	24,9	4,5	4,1	0,4	6,1		2021
AH-64D zelfbescherming (ASE)	96,1	8,4	21,1	16,7	1,6	1,6	15,6	2025
F-16 infrarood geleide lucht-lucht raket	50,7	19,3	4,5	4,5	9,6	12,8		2021
F-16 zelfbescherming (ASE)	97,8	50,8	13,9	12,7	14,2	6,3		2021
Langer Doorvliegen F-16 – Instandhouding	83,1	31,8	23,7	14,2	1,5	0,4	4,3	2023
Langer Doorvliegen F-16 – Operationele Zelfverdediging	74,7	64,5	1,0	0,6	8,6			2020
Langer Doorvliegen F-16 – Vliegveiligheid & Luchtwaardigheid	45,1	22,9	7,0	4,1	2,8	8,3		2021
Obsolescence Prevention Program PC-7	39,1	19,9	19,2					2018
Vervanging Medium Power Radars in Wier en Nieuw Milligen	64,9	39,3	8,8	13,3	3,5			2020
Verwerving F-35	4747,4	871,3	560,9	785,0	702,6	514,8	410,7	2024
Vervanging strategisch luchttransport en AAR (MRTT)	250-1000*							2025

*i.v.m. internationale afspraken worden er geen bedragen opgenomen in openbare publicaties

Projecten defensiebreed in realisatie

Projectomschrijving	Projectvolume	Raming uitgaven in € mln						Fasering t/m
		t/m 2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Counter Improvised Explosive Devices (C-IED) - Blok 3	55,5	16,2	10,2	10,6	10,2	7,5	0,5	2023
Defensiebrede vervanging van ondersteunende Klein Kaliber Wapens	60,4	40,6	18,3	1,5				2019
Joint Fires	33,5	5,5	25,5	2,5				2019
Militaire Satelliet Communicatie lange termijn defensiebreed (MILSATCOM)	132,3	124,6	4,0	3,7				2019
Modernisering navigatiesystemen	39,0	22,8	4,9	3,0	1,2	7,1		2021
Munitie t.b.v. aanvulling inzetvoorraden	114,7	57,0	38,6	19,2				2019
NH-90	1192,5	1066,3	30,0	20,5	50,7	8,0	10,0	2023
Uitbreiding Chemische Biologische Radiologische en Nucleaire (CBRN-) capaciteit in het kader van de Intensivering Civiel Militaire Samenwerking (ICMS), materieel	62,1	41,6	13,8	4,2	2,5			2020
Verbeterd Operationeel Soldaat Systeem (VOSS)	215,8	55,0	77,5	36,8	46,5			2020

24-

Defensielocaties

Door heel Nederland liggen diverse kazernes, militaire vliegbases en een marinebasis. In de nabije omgeving van deze locaties zijn ook marechausseebrigades of -posten gevestigd. De grotere locaties staan grafisch op de kaart hiernaast aangegeven.

Defensie is ook in het Caribisch Gebied vertegenwoordigd met kazernes, een kustwachtsteunpunt en een marinebasis. Het hoofdkwartier van het Duits/Nederlands Legerkorps is gevestigd in Münster, Duitsland.

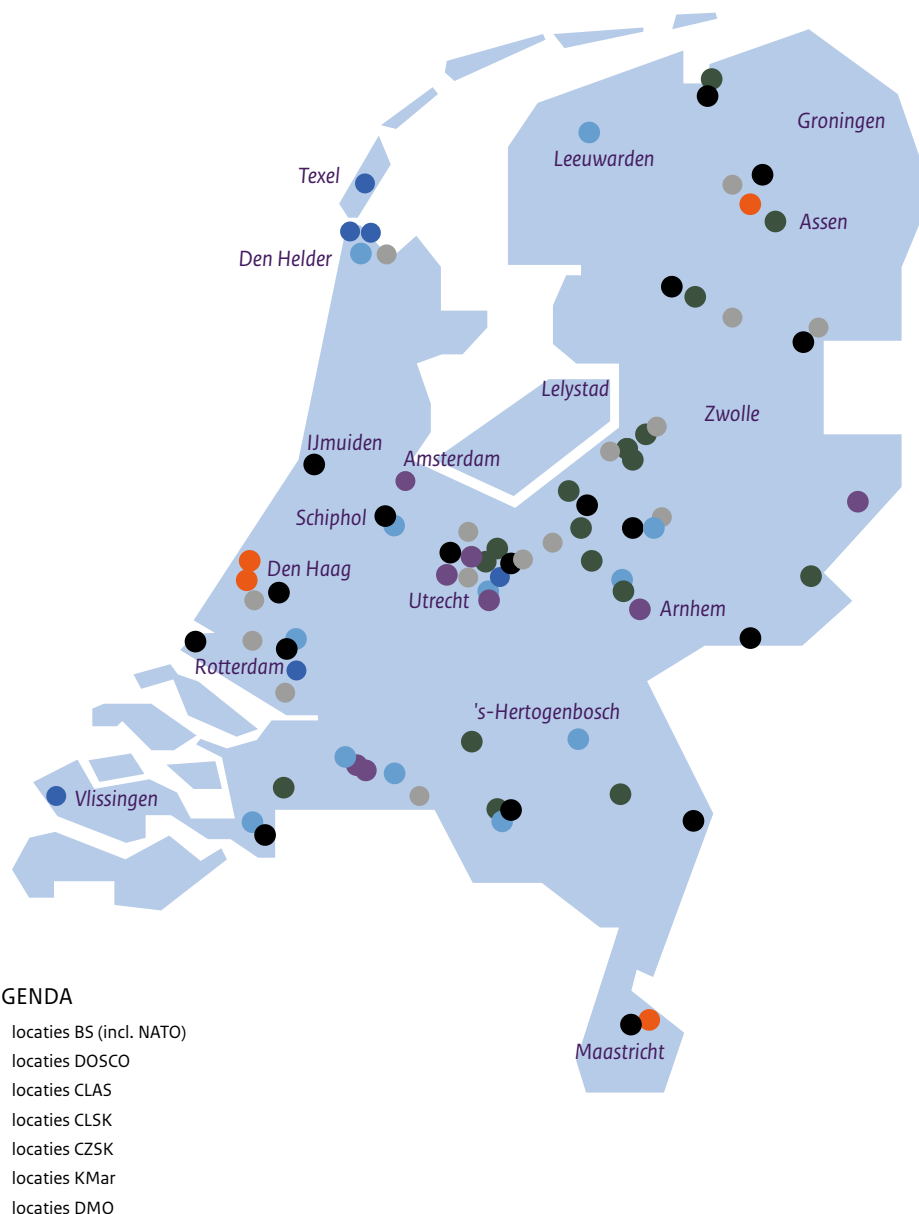
Defensielocaties in het Caribisch Gebied

Marinebasis Parera (Curaçao), Marinekazerne Suffisant (Curaçao), Kustwachtsteunpunt HATO (Curaçao), Marinierskazerne Savaneta (Aruba), Marinierskazerne Savaneta (Aruba), Kustwacht- en Marinierssteunpunt (Sint Maarten).

Caribisch Gebied

Nederland

Personeel

De informatie in onderstaande tabellen is gebaseerd op de gegevens van 1 januari 2018.

Tabel 1: Aantal personen werkzaam bij Defensieonderdelen in aantallen en in VTE'n.

		Totaal	
		Personen	VTE'n
Koninklijke Marine	Burgers	2.219	2.147
	Militairen	7.510	7.510
Koninklijke Landmacht	Burgers	2.357	2.264
	Militairen	15.810	15.810
Koninklijke Luchtmacht	Burgers	871	824
	Militairen	6.355	6.355
Koninklijke Marechaussee	Burgers	560	513
	Militairen	5.931	5.931
Defensie Ondersteuningscommando	Burgers	5.775	5.392
	Militairen	2.923	2.923
Defensie Materieel Organisatie	Burgers	3.464	3.380
	Militairen	730	730
Bestuursstaf	Burgers	1.035	1.005
	Militairen	813	813
Totaal Defensie (DEF)	Burgers	16.281	15.525
	Militairen	40.072	40.072
	Totaal	56.353	55.597

Tabel 2: Overzicht verdeling 'kleur pak' per Defensieonderdeel in aantallen.

	CZSK	CLAS	CLSK	KMar	BS	DOSCO	DMO	DEF
Koninklijke Marine	7.452	203	281	1	200	576	235	9.123
Koninklijke Landmacht	26	15.088	54	23	355	1.376	248	17.446
Koninklijke Luchtmacht	14	469	6.020	4	209	870	246	7.900
Koninklijke Marechaussee	18	50	0	5.903	49	133	26	6.030
Totaal	7.510	15.810	6.355	5.931	813	2.955	755	40.499

Tabel 3: Verdeling personeelsbestand naar man/vrouw in aantallen en VTE'n.

		Man		Vrouw	
		Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
Koninklijke Marine	Burgers	1.911	1.874	308	273
	Militairen	6.737	6.737	773	773
Koninklijke Landmacht	Burgers	1.960	1.915	397	349
	Militairen	14.759	14.759	1.051	1.051
Koninklijke Luchtmacht	Burgers	671	655	200	169
	Militairen	5.811	5.811	544	544
Koninklijke Marechaussee	Burgers	284	271	276	242
	Militairen	5.063	5.063	868	868
Defensie Ondersteuningscommando	Burgers	3.831	3.763	1.944	1.629
	Militairen	2.380	2.380	543	543
Defensie Materieel Organisatie	Burgers	2.774	2.756	690	625
	Militairen	691	691	39	39
Bestuursstaf	Burgers	692	684	343	321
	Militairen	740	740	73	73
Totaal Defensie	Burgers	12.123	11.917	4.158	3.608
	Militairen	36.181	36.181	3.891	3.891
	Totaal	48.304	48.098	8.049	7.499

Tabel 4: Aandeel vrouwen in percentages op midden- en topniveau t.o.v. de totale populatie militair en burgerpersoneel.

	2012/Sep	2013/Jul	2014/Jul	2015/Jan	2016/Jan	2017/Jan	2018/Jan
Vrouwelijk militair personeel							
Maj/LTZ1 en hoger	7,4%	7,8%	8,5%	8,96%	9,49%	9,64%	9,49%
Kol/KTZ en hoger	4,1%	4,0%	4,6%	4,67%	4,96%	5,01%	5,0%
Vrouwelijk burger personeel							
Schaal 10 en hoger	20,0%	19,8%	20,8%	21,26%	22,92%	23,59%	24,82%
Schaal 14 en hoger	11,4%	14,0%	14,4%	14,71%	18,09%	18,52%	20,61%

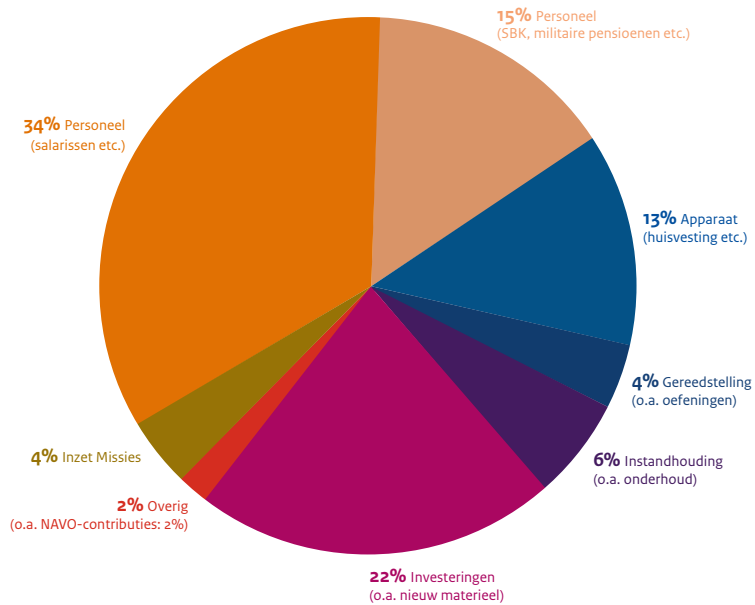
Uitgaven voor Defensie voor 2018*

x 1.000 euro

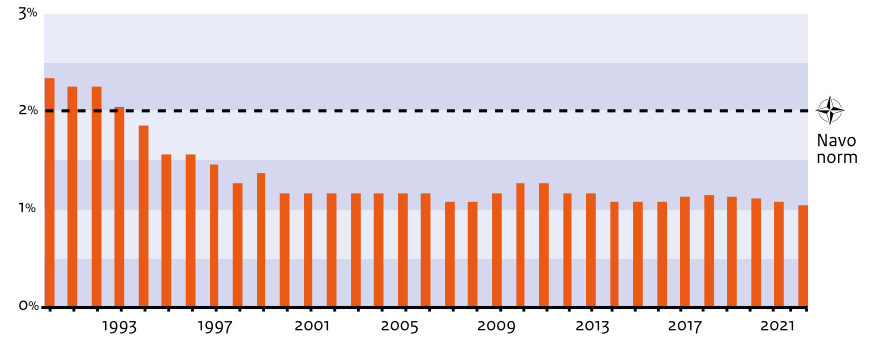
Inzet (o.a. missies: 4%)	335.839
Personeel (salarissen etc.: 34%)	3.123.359
Personeel (SBK, militaire pensioenen etc.: 15%)	1.392.634
Apparaat (huisvesting etc.: 13%)	1.214.321
Gereedstelling (o.a. oefeningen: 4%)	390.744
Instandhouding (o.a. onderhoud: 6%)	528.290
Investerings (o.a. nieuw materieel: 22%)	2.009.861
Overig (o.a. NAVO-contributies: 2%)	208.905

Totaal: 9.203.953 100%
Ontvangsten: 420.295

*Deze cijfers zijn exclusief de verwerking van de intensivering uit het regeerakkoord "Vertrouwen in de toekomst" van het kabinet Rutte III.

Ontwikkeling Defensiebegroting 1990-2022 als percentage van het Bruto Binnenlands Product*

* Bron: op basis van de cijfers van het CPB en de begroting voor 2018. Deze cijfers zijn nog exclusief de verwerking van de intensivering uit het regeerakkoord "Vertrouwen in de toekomst" van het kabinet Rutte III.

Raming van de investeringsquote 2017 en verdere jaren

2012:	16%
2013:	14%
2014:	14%
2015:	15%
2016:	16%
2017:	20%
2018:	23%
2019:	23%
2020:	22%
2021:	20%
2022:	20%

Factsheet: overzicht personeel bij crisisbeheersingsoperaties per oktober 2017

De personele aantallen in onderstaande tabellen betreffen de gemiddelde bezetting voor de duur van de missie. Om deze functies permanent te vullen roteert het defensiepersoneel gedurende de loop van het jaar.

overzicht personeel en materieel bij crisisbeheersingsoperaties per oktober 2017

operatie	apr-17	okt-17
Europa		
EUFOR Althea	3	3
eFP	126	126
EULEX Kosovo	6	6
Azië		
RS	105	101
UNTSO	12	11
UNDOF	2	3
USSC	5	5
FHQ CMF	2	2
ATFME (FP)	33	36
CBMI	172	167
Mirage	4	4
Afrika		
EUTM Somalie	8	10
UNMISS	6	6
MINUSMA	492	343
Oceanen		
VPD	13	22
FHQ EUNAVFOR Atalanta	1	1
EU Atalanta Zr. Ms. Rotterdam	-	207

